

**O‘QUVCHILARNING SAVODXONLIGINI OSHIRISHNING
PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI**

Najmiddinova Saodat Abduvohid qizi

FarDU 1-kurs talabasi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada, savodxonlik tushunchasi haqida keng ma'lumot berilib, yoshlarning savodxonlik darajasini oshirish borasidagi pedagogik jarayonlar, shuningdek, yoshlarda savodxonlik darajasini oshirish yo'lidagi pedagogik-psixologik xususiyatlar keng yoritib berilgan.*

Kalit so'zlar: *savodxonlik, media savodxonlik, talaba yoshlar, pedagogik va psixologik xususiyatlar.*

“Savodxonlik” darslarda o‘quvchilarning bilim va tushunchalarini oshirish, ularni muammolarni hal qilishga, topilgan bilimlarini amaliyotga o‘tkazishga yordam berishga qaratilgan so‘z. Bu, o‘quvchilarning o‘rganish jarayonida rivojlanishiga yordam beradi va ularning o‘zlarini malakali va mustahkam his qilishiga imkoniyat yaratadi. Savodxonlikning asosiy maqsadi o‘quvchilarning bilim va ko‘nikmalarini oshirish, muammolar bilan mustahkamlik darajasini oshirish, va dunyoviy bilimlarni amaliyotga o‘tkazish uchun ularni tayyorlashdir. Bu shuni bildirish kerakki, savodxonlik faqatgina teorik bilim emas, balki amaliyot va muammolarni yechish yoki hal qilishda ham mavjud bo‘ladi.

Savdoxonlik pedagogik va psixologik jihatdan juda keng va o‘zgacha muammolarga ega bo‘lgan sohalar o‘z ichiga oladi. Bu soha psixologlar, pedagoglar va biznesning boshqa mutaxassislarining birgalikda ishlab chiqish uchun juda muhim bo‘lib, uning asosiy xususiyatlari quyidagilardir:

Talabalarda savdoxonlikni oshirish uchun eng muhim narsa, teorik bilimlarni amaliyotlarga o‘tkazish, real jamiyatdagi muammolarga yechimlar qidirish, innovatsiyalar, tajribalar va kreativlikni rivojlantirish uchun imkoniyatlarni berishdir. Bu yo‘llar talabalarga savdoxonlikni o‘rganish va uni amalga oshirishda

yordam beradi. Bundan tashqari, pedagogik-psixologik xususiyatlar o'qitish metodlarini va tarbiyaviy usullarni qo'llashda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Ular o'quvchilarning maslahatlarini va ilova mavhumini e'tiborsiz qoldirish qiyinliklarini ko'rishishga uchrashadilar. Ular foydalanishdan saqlanib, o'quvchilarning qay darajada o'rganishning o'zlarining kuchini aniqlash va bir-biriga aloqani mustahkamlashlariga yordam berishadi. O'quvchilarning intilishi va qat'iatiga qarab o'zaro qabul qilish: O'rgatuvchilar, o'quvchilarning fikrlari va tushunchalari bilan qachon bo'lsa ham, ularni inkor etishiga, ya'ni o'z fikridan qaytishlikka yo'l qo'ymaslik kerak. O'quvchilarni fikrini harqachon qabul qiluvchi bo'lib, ularning barcha fikr va ko'rsatmalariga e'tibor berilishi kerak. O'quvchilarga rahatlik va istiqomatlik hissi yaratasiz. Ularning o'z fikrlarini, xohishlarini, muammo va talablarini bilishga intilishi kerak. Bunday holatda o'quvchilar masalalari va xohishlari haqida gaplashishga o'rin berilishi kerak.

Savdaxonlik darajasini oshirish uchun quyidagi yo'llarni ko'rsating:

O'z ishingizni tushunishingiz: Savdaxonlikni oshirishning birinchi qadami, o'zingizni tushunish va o'z fikringizni aniqlashdir. Sizing qanday bilim, ko'nikma va tajribangiz borligini tushunib, qaysi yo'nalishlarda rivojlantirish zarurati mavjudligini belgilang.

O'z bilim va ko'nikmalarizni rivojlantiring: Savdaxonlikda rivojlantirish uchun, yangi bilim va ko'nikmalar o'rganish juda muhimdir. Bu sohada o'zingizni rivojlantirish uchun xizmat qiladigan kurslar, treninglar va seminarlar qatnashingiz foydali bo'ladi.

Tajribani kengaytiring: O'zingizni boshqalar bilan solishtirish va yangi sohalar, loyihalar yoki projeklarda ishlash o'zingizni savdaxonlikda rivojlantirish uchun eng yaxshi yo'lda bo'lishi mumkin.

Sahihiy e'tibor berish: Xatolarning ustidan o'tish va o'z istiqbollaringizni yangilash uchun o'zingizga sahih e'tibor berish juda muhimdir. Xatolarning ustidan o'tish va yangiliklarni qabul qilish, savdaxonlikda rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytish mumkunku, o'quvchilarda savdaxonlikni oshirish yo'llari va afzallik tomonlari juda ham muhim jaraoyondir. Savdaxonlikni oshirish

uchun juda ham ko'p yo'llar va rejalar tatbqiq qilinib borilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1."Savdoxonlik va Marketing Asoslar" - Philip Kotler, Gary Armstrong:
- 2."Savdoxonlikning Asosiy Asoslari" - William M. Pride, O.C. Ferrell: